УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум Београд, 13.децембар 2016.

ИЗВЕЗТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Одлуком Наставно-научног већа Филололошког факултета Универзитета у Београду од 16. новембра 2016. године ( ) образована је Комисија за оцену подобности докторанда, магистра Монике Бала (Balla Mónika) и теме докторске дисертације „Аутобиографски наративи буковинских Мађара у Банату.“ Чланове комисије:

1.Проф. др Марија Циндори-Шинковић, редовни професор, Хунгарологија, изабрана у звање 16. јула 2014, Филолошки факултет Универзитета у Београду

2. Проф. др Едита Андрић, редовни професор, Хунгарологија, изабрана у звање редовног професора 20. новембра 2008, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду

3. др Марија Мандић, научна сарадница, антрополошка лингвистика, изабрана у звање 22. јуна 2011, Балканолошки институт САНУ

4. Др Марко Чудић, доцент, Хунгарологија, изабран у звање 24. јануар 2012, Филолошки факултет Универзитета у Београд

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Подаци о кандидату

Кандидаткиња Моника (Михаило) Бала (Balla Mónika) је рођена у Београду, 5. марта 1975. године, где је завршила основну и средњу школу. Студије на Филолошком факултету у Београду, одсек за Мађарски језик и књижевност, завршила је 24. 06. 1998. године. Постдипломске магистарске студије уписала је 1999. године на Филолошком факултету у Београду, смер Наука о књижевности, и положила испите са просечном оценом 9,25. Магистарски рад „Рецепција Хамвашевих дела *Филозофија вина и Невиљиво збивање* у српској култури“ одбранила је 26. 05. 2004. године пред комисијом у саставу проф. др. Петар Буњак, проф. др Сава Бабић и проф. др Јанош Бањаи.

Од 1999. до 2005. године мр Моника Бала ради на Катедри за хунгарологију у својству асистента-приправника за предмете Мађарски језик и књижевност , у звање асистента за предмете Мађарски језик и књижевност изабрана је 2005, а реизабрана 2009. године. Звање вишег лектора за предмет Мађарски језик стекла је 2012. године, а 2015. реизабрана је у звање вишег лектора за предмет Мађарски језик.

Рад на пројектима

Кандидаткиња је као спољни сарадник радила на пројекту:

1. „Језик и идентитет у Републици Србији“, Институт за српски језик САНУ под покровитељством УНЕСКА, руководилац пројекта др Стана Ристић (2008).

Као сарадник, кандидаткиња је учествовала на пројекту:

2. „Ка друштвеној конструкционој граматици: нови приступ у наративној теорији и методологији“ у организацији Балканолошког института САНУи Института за славистику Хумболт универзитета у Берлину. Руководиоци пројекта др Марија Мандић и др Филип Васершајт (Phillip Wasserscheidt).(јануар-јуни 2015, јануар јуни 2016).

Стручно усавршавање

Кандидаткиња је завршила семинаре и курсеве у земљи и иностранству из области савремене мађарске књижевности, психологије, методике наставе мађарског језика и књижевности:

- 1996, 1997 – савремена мађарска књижевност у Дебрецену, Мађарска, у оквиру летње Академије – „Debreceni Nyári Egyetem“;
- 2003. психолошки семинар „Умеће комуникације – конструктивни приступи проблемским ситуацијама“ у организацији „Тим Психокод“-а у Београду, тима за едукацију и пружање психолошких услуга;
- 2004. „Интерактивне методе у настави мађарског језика и књижевности“ у Совати, Румунија, у организацији „Bolyai Nyári Akadémia“ у оквиру „Удружења мађарских педагога“;
- 2004. „Интерактивне методе у настави мађарског језика и књижевности“ у Совати, Румунија, у организацији „Bolyai Nyári Akadémia“ у оквиру „Удружења мађарских педагога“;
- 2004. – „NGO Project Management“, kurs u organizaciji centra za strane jezike „The Bridge“ Beograd; 2009 – „Learner autonomy, the *Common European Framework of Reference for Languages* and the European Language Portfolio“, семинар проф. Дејвид Литл (David Little), Trinity College Dublin, октобра 2009, на Филолошкм факултету у Београду.
- 2008 – студијски боравак на Универзитету у Лимерику, Ирска.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Бала, М. (2007) „Хамваш као кризеолог“, Филолошки преглед, XXXIV (2), 109-120.

2. Бала, М. (2010) „Тамо где се културе сусрећу: Нарације о сопству кроз утицај различитости. Животне приче мађарске дијаспоре у Војловици.“ у Суботић, Љ. и Живанчевић-Секеруш. ур., Зборник радова Петог међународног интердисциплинарног симпозијума ″Сусрет култура″, одржаног 1. децембра 2009., књига 1, Нови Сад: Филозофски факултет, 395-402.
3. Бала, М. (2012) „Родне разлике у комуникацији: Животни наративи Мађара у Војловици“, у Лопичић, В. и Мишић Илић, Б. ур., Зборник радова Језик, књижевност, комуникација: Књижевна истраживања, одржаног 15-16. априла 2011., Ниш: Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, 409-418.
4. Бала, М., Буљановић, С., Илић М. (2012) „Domains of Hungarian language use in Belgrade“ , Linguistics (Језикословље), 13(2), 565-583.
5. Бала, М. (2015) „Дискурзивна конструкција етничког идентитета у усменим аутобиографијама буковинских Мађара“, у Лопичић, В. и Мишић Илић, Б. ур., Зборник радова Језик, књижевност, дискурс: Књижевна истраживања, 25-26. април 2015., Ниш: Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, 153-162.
6. Бала, М. (2016) „У потрази за значењем у аутобиографским наративима банатских Секеља“, у Лопичић, В. и Мишић Илић, Б. ур., Зборник радова Језик, књижевност, значење: Књижевна истраживања, 24-26. април 2016., Ниш: Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, 69-79.
7. Бала, М. „Сећање и нарација: временска димензија у животним причама буковинских Мађара“ рад у штампи презентован на научном скупу Језик, књижевност, време , Филозофски факултет, Универзитет у Нишу 22-23. април 2016.

<u>Аутор тестова за пријемни испит на мађарском језику:</u>

1. Бала, М., (2013) Збирка тестова са пријемних испита из мађарског језика [приредила] Моника Бала, Београд: Филолошки факултет.
2. Бала, М., (2014) Збирка тестова са пријемних испита из мађарског језика [приредила] Моника Бала, Београд: Филолошки факултет.

<u>Учешће на научним скуповима</u>

1. „A magyar nyelvoktatás a Belgrádi Magyar Tanszéken“ на научном скупу *A szegedi hungarológia oktatás 35 éves történetét megünneplő jubileumi konferenciája*, Универзитет у Сегедину, 9. децембар. 2006.
2. „Тамо где се културе сусрећу: Нарације о сопству кроз утицај различитости. Животне приче мађарске дијаспоре у Војловици“ на Петом међународном интердисциплинарном симпозијуму *Сусрет култура*, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду, 1. децембар 2009.
3. „Родне разлике у комуникацији: Животни наративи Мађара у Војловици“ на

научном скупу *Језик, књижевност, комуникација*, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, 15-16. април 2011.

4. Бала, М., Буљановић, С., Илић М. „Monolingualism versus Multilingualism in Belgrade Today: The Case of Hungarian“ на научном скупу *Concepts and Consequences of Multilingualism in Europe* 3, Речуј – Осијек, Универзитет у Печују - Универзитет у Осијеку, 8-11. јун 2011.

5. „Употреба мањинског језика као симбола етно-културних вредности буковинских Мађара у Јужном Банату“ на научном скупу *Језик, књижевност, вредности*, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу 27-28. април 2012.

6. Бала, М., Буљановић, С., Илић М. „Hungarian in Contemporary Belgrade: A Case of Compartmentalised Language“ на *Sociolinguistics Symposium 19,* Freie Universität, Берлин 21-24. август, 2012.

7. Бала, М., Буљановић, С., Илић М. „Hungarian in Contemporary Belgrade: The Role of Language Ideologies“ на *International Conference on Minority Languages XIV*, Karl Franzens University, Грац, 11-14.септембар, 2013.

8. „Дискурзивна конструкција етничког идентитета у усменим аутобиографијама буковинских Мађара“ на научном скупу *Језик, књижевност, дискурс*, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу 25-26. април 2014.

9. „У потрази за значењем у аутобиографским наративима банатских Секеља“ на научном скупу *Језик, књижевност, значење*, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу 24-25. април 2015.

10. „Сећање и нарација: временска димензија у животним причама буковинских Мађара“ на научном скупу *Језик, књижевност, време* , Филозофски факултет, Универзитет у Нишу 22-23. април 2016.

11. „A magyar mint idegennyelv oktatása A Belgrádi Hungarológiai Tanszéken - magyar mint választható tárgy“ na naučnom skupu *A magyar mint idegen-, környezet- és származásnyelv tanítása a Magyarországgal szomszédos országokban*, Károli Gáspár Reforátus Egyeem, Budapest, 10. decembar 2016.

<u>Објављени књижевни превод</u>:

1. Јудита Берг (2012) *Румини*, Београд: Креативни центар.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидаткиње и ценећи њен досадашњи научни и научноистраживачки рад, Комисија сматра да кандидат Моника Бала (Balla Mónika) испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
НАПОМЕНА: проф. др Марија Циндори-Шинковић

За ментора је предложена проф. др Марија Циндори-Шинковић, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, Катедра за хунгарологију.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација:

Огледи и студије

1. *Банатска периодика*. Зборни радова. Ур. Весна Матовић и Марија Циндори. Институт за књижевност и уметност- Матица српска, Београд – Нови Сад, 199, 1995, 317-322.
2. A szerb folyóiatok és a kelet-közép európai irodalmi kapcsolatok a 19-20. század fordulóján. – *Die ungarische Sprache und Kultur im Donauraum. II*. Beziehungen und Wechselwirkungen an der Wende des 19. und 20. Jahunderts. – Budapest – Wien, 1991, 590-594.
3. Мањи издавачки центри у Банату. *Банатска периодика XIX и XX века*. Зборник радова. - Београд – Зрењанин, 1995, 317-322.
4. Специфични аспекти књижевности мањина у Подунављу. – *Књижевност на језицима мањина у Подунављу. Зборник радов*а. – Институт за књижевност и уметност, Београд 2004, стр.79-88.
5. Интердисциплинарност: преимућство науке о књижевности? – Интердисциплинарност теорије књижевности. Зборник радова. – Београд, 2001, стр. 145-154.
6. Књижевни жанрови у листу *Политика* (1904-1915). – Жанрови у српској периодици. Зборник радова. – Институт за књижевност и уметност, Београд, 2010, стр. 169-198.

ISBN978-86-7095-166-2

Рад на пројектима

1. **2012 Дискурси мањинских језика, књижевности и култура у јуисточној и средњој Европи. Руководилац пројекта др Мирослав Дудок (178017)**
2. 2006-2015 Улога српске периодике у формирању књижевних, културних и националних образаца. Руководилац пројекта др Весна Матовић. (178024)

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

ОЦЕНА:

1. Формулација назива тезе

Комисија закључује да је радни наслов дисертације „Аутобиографски наративи буковинских Мађара у Банату“ прикладна и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. Опис предмета истраживања

Предмет рада чине животне приче буковинских Мађара, насељених у јужном Банату (Србија), и то наративни модели у усменим аутобиографијама. Усмене представе живота подразумевају животне приче, сећања људи приказана у усменој форми. Лица у усменим историјама говоре у „свеприсутној садашњости“ (Farrell 1982: 89) о прошлим догађајима и искуствима из свог живота.

Рад ће се посебно фокусирати на начин коришћења аутобиографског дискурса, на то како говорници реферишу на неке аспекте личног и колективног (етничког) идентитета. Буковински Мађари, односно Секељи из Буковине, досељавају се у другој половини 19. века (1883–1886) у јужни Банат (насеља Скореновац, Иваново, Војловица). Данашње генерације буковинских Мађара у Банату, потомци емиграната из Ердеља , део су културног пејзажа Војводине у вишеетничком и вишејезичном окружењу. Буковински Мађари углавном су двојезични, а код млађих генерација постоје назнаке замене језика српским.

Корпус за анализу чине квалитативни интервјуи са говорницима мађарског језика из јужног Баната и белешке са теренских истраживања. Интервјуи су базирани на упитнику који је сачињен за потребе истраживања и који је махом усмерен на подстицање и елицитацију аутобиографских сећања и наратива. Животне приче буковинских Мађара тематски се могу свести на проблем појединца у датом културно-историјском раздобљу, а на њихову конструкцију утичу и животне околности, породична сећања, индивидуални карактер наратора и говорна ситуација интервјуа. Животне приче имају често кумулативну снагу; спојене могу открити многе чињенице о заједници, стога историја заједнице природно израста из личних, аутобиографских исказа. Обичаји, фолклор, језик, порекло у традиционалним заједницама доприносе формирању идентитета.

3. Прелиминарни списак стручне литературе

Ammon, U., Dittmar, N., Mattheimer, K., Trudgill, P., eds. (2005) *Sociolinguistics. An International Handbook of the Science of Language and Society*. 2nd completely revised and extended edition. Vol. 2.

Anderson, L. (2001) *Autobiography* (The New Critical Idiom Series), London: Routledge.

Augustine (1961) *Confessions*, trans. R. S. Pine – Coffin, Harmondsworth: Penguin.

Badis, R. (2008) 'A vajdasági magyarság identitásstratégiái' in Papp, R., Szarka, L., eds., *Bennünk élő múltjaink. Történelmi tudat – kulturális emlékezet*, Zenta: Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, 319-328.

Bal, M. (1997) *Narratology: Introduction to the Theory of Narrative*, 2nd ed., Toronto: University of Toronto Press.

Bal, M. (2000) *Naratologija: teorija priče i pripovedanja*, prevod Rastislava Mirković, Beograd: Narodna knjiga.

Bal, M., Crewe, J. and Spitzer, L., eds. (1999) *Acts of Memory: Cultural Recall in the Present*, Hanover: University Press of New England.

Bal, M., ed. (1999) *The Practice of Cultural Analysis: Exposing Interdisciplinary Interpretation*, Stanford: University Press.

Bali, J. (2008) 'Nemzettudat versus etnikai tudat a maradéki magyarok körében' in Papp, R., Szarka, L., eds., *Bennünk élő múltjaink. Történelmi tudat – kulturális emlékezet*, Zenta: Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, 357-367.

Balogh, P. (2011) "Narratív élettörténetek" : Pászka Imre: Elit, elitek a lokális kistérségi társadalomban, *Társadalomkutatás*, 29(3), 399-402.

Beike, D.R., Lampinen, J.M. and Behrend, D.A. (2004) *The Self and Memory* (Studies in Self and Identity Series), New York: Psychology Press.

Bell, A. (1984) 'Language Style as Audience Design' in Coupland, N. and A. Jaworski eds. (1997) *Sociolinguistics: a Reader and Coursebook*, New York: St Mattin's Press Inc.,

240-50.
Belenky, M. F., Clinchy, B. M., Goldenberg, N. R. and Tarule, J. M., eds. (1997) *Women's Ways of Knowing: The Development of Self, Voice, and Mind*, 10th anniversary ed., New York: Basic Books.
Benmayor, R. and Skotnes, A., eds. (1994) *Migration and Identity* (International Yearbook of Oral History and Life Stories, Vol.3), Oxford: Oxford University Press.
Benstock, S., ed. (1988) *The Private Self: Theory and Practice of Women's Autobiographical Writing*, Chapel Hill: University of North Carolina Press.
Bertaux, D. and Thompson, P., eds. (1993) *Between Generations : Family Models, Myths, and Memories* (International Yearbook of Oral History and Life Stories, Vol.2), Oxford: Oxford University Press.
Bourguet, M. N., Valensi, L. and Wachtel, N., eds. (1990) *Between Memory and History*, Chur: Harwood Academic Publishers.
Bögre, Zs. (2007) 'Személyes történelem', *Aetas*, 22(2), 224-226.
Bögre, Zs. (2010) 'Az én korosztályom az egy ilyen mosolytalan korosztály...' : trauma és emlékezet az élettörténetben, *Korall*, 11(41), 113-137.
Bögre, Zs. (2010) 'Az élettörténeti módszer - lehetőség és kényszer : módszertani bevezető' in Bögre, Zs., Szabó, Cs., eds., *Törésvonalak : apácasorsok a kommunizmusban,* Budapest: Budapest : METEM : Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány : Szt. István Társ, 69-74.
Bögre, Zs. (2012) 'A trauma szerepe ay 1950-ben internált szerzetesnővérek életében', in Bögre, Zs., Keszei, A., Ö.Kovács, J., eds., *Az identitások korlátai*, Budapest: L'Harmattan, 93-101.
Brubaker, R., Cooper, F. (2000) Beyond "identity". *Theory and Society* 29: 1–47.
Buckner, J.P. i Haden, C. A., eds. (2003) Autobiographical Memory and the Construction of A Narrative Self: Developmental and Cultural Perspectives, London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
Caunce, S. (1994) *Oral History and the Local Historian* (Approaches to Local History Series), London: Longman.
Coates, J. (2003) *Men Talk: Stories in the Making of Masculinities*, Oxford: Blackwell.
Cobley, P. (2001) *Narrative*, London: Routledge.
Cosslett, T., Lury, C., and Summerfield, P., eds. (2000*) Feminism and Autobiography. Texts, Theories, Methods*, London: Routledge.
Chanberlain, M. and Thompson, P., eds. (1998) *Narrative and Genre (Routledge Studies in Memory and Narrative)*, London: Routledge.
Csángó-Magyar Egyesület igazgató-tanácsának második jelentése 1884. évről (1885) Budapest: Pesti Könyvnyomda Részvénytársaság.
Csángó-magyar Egyesület igazgató-tanácsának 1885. évi jelentése (1886) Budapest: Pesti Könyvnyomda-Részvény-Társaság.
Csángó-Magyar Egyesület igazgató-tanácsának 1887. évi jelentése (1888) Budapest: Pallas Részvénytársaság Nyomdája.
Csángó-Magyar Egyesület Igazgató Tanácsának 1888. évi jelentése (1889) Budapest: Pesti Könyvnyomda Részvénytársaság.
Chatman, S. (1978) *Story and Discourse: Narrative Structure in Fiction and Film*., Ithaca:

Cornell University Press.
Christie, C. (2000) *Gender and Language: Towards a Feminist Pragmatics*, Edinburgh: Edinburgh University Press.
Davis, C. (1977) *Oral History: From Tape to Type,* Chicago: American Library Association.
de la Cinta Ramblado-Minero, M. (2003) *Isabel Allende's Writing of the Self: Trespassing the Boundaries of Fiction and Autobiography* (Hispanic literature, Vol. 77), Lewiston: Edwin Mellen Press.
Denzin, N.K. (1989) *Interpretive Biography* (Qualitative research methods, Vol. 17), London: Sage.
Duranti, A. (2008) Further Reflections on Reading Other Minds. *Anthropological Quarterly* 81 (2), 483–494.
Erős, F., Ehmann, B. (2009) 'Iz identitásfejlődés tükröződése az önéletrajzi elbeszélésben' in Bögre Zsuzsanna, Bernáth Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához : olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 30-52.
Evans, M. (1999) *Missing Persons: The Impossibility of Auto/biography*, London: Routledge.
Filipović, J. *Moć reči : Ogledi iz kritičke sociolingvistike*. Beograd: Zadužbina Andrejević.
Fishman, J. (1985) Macrosociolinguistics and the Sociology of Language in the Early Eighties. *Annual Review of Sociology* 11, 113–127.
Fivush, R. and Haden, C.A., eds. (2002) *Autobiographical Memory and the Construction of a Narrative Self: Developmental and Cultural Perspectives*, Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates.
Florian, C., ed. (2000) *The Handbook of Sociolinguistics*, Oxford: Blackwell.
Fought, C. (2006). *Language and ethnicity. Key topics in sociolinguistics Series.* Cambridge : Cambridge University Press.
France, P. and St Clair, W., eds. (2002) *Mapping Lives: The Uses of Biography*, Oxford: Oxford University Press.
Gábrity Molnár, I. (2008) 'A délvidéki identitástudat nyomában' in Papp, R., Szarka, L., eds., *Bennünk élő múltjaink. Történelmi tudat – kulturális emlékezet*, Zenta: Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, 307-318.
Genette, G. (1980) *Narrative Discourse*, translated by Jane E. Lewin, Ithaca: Cornell University Press.
Genette, G. (1988) *Narative Discourse Revisited*, translated by Jane E. Lewin, Ithaca: Cornell University Press.
Gilmore, L. (2001) *The Limits of Autobiography: Trauma and Testimony*, Ithaca: Cornell University Press.
Glózer Rita (2007) 'Diszkurzív módszerek' in Kovács Éva, ed., *Közösségtanulmány: módszertani jegyzet*, Budapest: Néprajzi Múzeum: PTE BTK Kommunikáció- és Médiatud. Tansz., 260-268.
Glózer Rita (2007) 'Diskurzuselemzés' in Kovács Éva, ed., *Közösségtanulmány: módszertani jegyzet*, Budapest: Néprajzi Múzeum: PTE BTK Kommunikáció- és Médiatud. Tansz., 360-372.
Gluck, S. B. and Patai, D., eds. (1991) *Women's Words: the Feminist Practice of Oral History*, New York: Routledge.

Gubbins, P. and Holt, M., eds. (2002) *Beyond Boundaries: Language and Identity in Contemporary Europe*, (Multilingual matters series 122), Clevedon: Multilingual Matters.

Gyáni, G. (2007) 'Nemzeti identitás – identitáspolitika' in Gyáni, G., *Relatív történelem*, Budapest: Typotex, 124-135.

Gyáni, G. (2009) 'Emlékezés és oral history' in Bögre Zsuzsanna, Bernáth Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához: olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 105-116.

Halbwasch, Maurice (1992) *On Collectiv Memory*, ed. and trans. Lewis A. Coser, Chicago, London: The University of Chicago Press.

Hall, E.T. (1989) *The Dance of Life: The Other Dimension of Time*, New York: Anchor Press/Doubleday.

Halpern, Katrin i Ruano-Borbalan, Žan-Klod, prir. (2008). *Identiteti: pojedinac, grupa, društvo*, prev. Stanko Dzeferdanović. Beograd: Clio.

Hanák, G, és Kövér, Gy. (2009) 'Biográfia és oral history' in Bögre Zsuzsanna, Bernáth Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához: olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 117-126.

Hardy, B. (1975) *Tellers and Listeners: The Narrative Imagination*, London: Athlone Press.

Hayden, W. (1928) *Title Tropics of Discours: Essays in Cultural Criticism*, Baltimore: Johns Hopkins University Press.

Heller, M. (1995). Language Choice, Social Institutions and Symbolic Domination. *Language in Society* 24 (3): 373–405.

Hinchman, L.P. and Hinchman, S.K., eds. (1997) *Memory, Identity, Community: The Idea of Narrative in the Human Sciences*, (SUNY series in the philosophy ofthe social sciences series), New York: State University of New York Press.

Hodgkin, K. and Radstone, S., eds. (2003) *Contested Pasts: The Politics of Memory*, (Routledge studies in memory and narrative series 11), London: Routledge.

Howarth, K. (1998) *Oral Hitory: A Handbook*, Glouchestershire: Sutton Publishing.

Hymes, D. (1996) *Ethnography, Linguistics, Narrative Inequality: Toward an Undertanding of Voice*, London: Taylor & Francis.

Hymes, D. (2000) The emergence of sociolinguistics. A response to Samarin. *Dialogue*, 312–315.

Ilić, M. (2014) *Discourse and Ethnic Identity: The Case Study of the Serbs from Hungary*. Berlin, Muenchen: Otto Sagner Verlag.

Ilyés, S. (2007) 'Az erdélyi magyar sajtó csángóképe az ezredfordulón' in Schoblocher, Judit. ed., *Cool-túra képekben : a Kárpát-medence néprajz és kulturális antropológia szakos hallgatóinak konferenciája: Szolnok 2003, Mezőkövesd 2005 : tanulmánykötet*, Budapest: Fiatal Kultúrakutatók Szervezete, 369-397.

Irving, S. (2002) *Az interjú, mint kvalitatív kutatási módszer* [ford. Szabolcs Éva]. Budapest: Műszaki Könyvkiadó.

Ives, E. D. (1980) *The Tape-recorded Interview: A Manual for Fieldworkers in Folklore and Oral History*, rev.ed., Knoxville: The University of Tennessee Press.

Jorgensen, M., Phillips, L. (2002) *Discourse Analysis as Theory and Method*. Sage Publications.

Josselson, R. and Lieblich, A., eds. (1995) *Interpreting Experience* (The Narrative Studies of Lives, Vol.3), London: Sage.

Keszeg, V. (2007) 'A szórványsors autobiografikus megjelenítése', in Balogh Balázs, Bodó Barna, Ilyés Zoltán, eds., *Regionális identitás, közösségépítés, szórványgondozás*, Budapest: Lucidus, 207-222.

King, N. (2000) *Memory, Narrative, Identity. Remebering the Self*, Edinburgh: Edinburgh University Press.

Kovács, É. (2007) 'Interjús módszerek és technikák' in Kovács Éva, ed., *Közösségtanulmány: módszertani jegyzet*, Budapest : Néprajzi Múzeum : PTE BTK Kommunikáció- és Médiatud. Tansz., 269-277.

Kovács, É. (2007) 'Narratív biográfiai elemzés' in Kovács Éva, ed., *Közösségtanulmány: módszertani jegyzet*, Budapest : Néprajzi Múzeum : PTE BTK Kommunikáció- és Médiatud. Tansz., 373-396.

Kovács, É. és Vajda, J. (2009) 'Elbeszélés, identitás és értelmezés' in Bögre Zsuzsanna, Bernáth Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához: olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 195-222.

Kristeva, J. (1991) *Strangers to our Selves*, translated by Leon S. Roudiez, Herdfortshire: Harvester Weatsheaf.

Kuhn, A. (2002) *Family Secrets: Acts of Memory and Imagination*, London: Virago.

Kvale, S. (1996) *Interviews*, London: Sage Publications.

Labov, W., Waletzky, J. (2003 [1967]) Narrative Analysis: Oral Versions of Personal Experience. In: Paulston, C. B., Tucker, G. R. (eds.) *Sociolinguistics. The Essential Readings*. Blackwell Publishing, 74–104. (Source: Narrative Analysis: Oral Versions of Personal Experience. In: Helm, J. (ed.) *Essays on the verbal and visual arts: Proceedings of the 1966 Annual Spring Meeting of the American Ethnological Society*. Seattle: University of Washington Press. 1967, 12–44.)

Labov, W. (1976) *Language in the Inner City* **:** *Studies in the Black English Vernacular.* Second edition: 1972. Oxford. *Basil Blackwell.*

Labov, W. (1984) Preobražavanje doživljaja u sintakstu pripovjednog teksta. *Revija. Časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja* XXIV/2. „Pri anje u svakodnevnici". Osijek, 46–78.

Lehmann, A. (1979) 'Autobiográfiai módszerek. Lehetőségek és eljárások.'In: Küllős, Imola ed., *Az életrajzi módszer alkalmazása és eredményei a néprajzban és az antropológiában*, Budapest: MTA Néprajzi Kutató Csoport, 47-60.

Lejeune, P. (1989) *On Autobiography* (Theory and History of Literature, Vol. 52), prevod Katherine Leary, Minneapolis: University of Minnesota Press.

Leydesdorff, S., Passerini, L. and Thompson, P., eds. (1996) *Gender and Memory* (International Yearbook of Oral History and Life Stories, Vol.4), Oxford: Oxford University Press.

Linde, Charlotte (1993). *Life Stories: The Creation of Coherence.* Oxford: Oxford University Press.

Lieblich, A. and Josselson, R., eds. (1997) *The Narrative Studies of Lives* (The Narrative Studies of Lives, Vol.5), London: Sage.

Litosseliti, L and Sunderland J., eds. (2002) *Gender Identity and Discourse Analysis* (Discourse Approaches to Politics, Society and Culture Series, Vol.2), Amsterdam: John

Benjamin Publishing Company.
Lloyd, G. (1993) *Being in Time: Selves and Narrators in Philosophy and Literature*, London: Routledge.
Marcus, L. (1998) *Auto/biographical Discourse: Criticism, Theory, Practice*. Manchester: Manchester University Press.
Markowitsch, H.J. and Welzer, H., eds. (2010) *The Development of Autobiographical Memory*, Hove: Psychology Press.
Martinez, J. M. (2000) *Phenomenology of Chicana Experience and Identity: Communication and Transformation in Praxis,* Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, Inc.
McAdams, D.P. (2003) 'Identity and the Life Story' in Fivush, R. and Haden, C.A., eds., *Autobiographical Memory and the Construction of A Narrative Self: Developmental and Cultural Perspective*, New Jersey: Psychology Press, 187-209.
McAdams, D.P., Josselson, R. and Lieblich, A., eds. (2001) *Turns in the Road: Narrative Studies of Lives in Transition*, American Psychological Association: Washington, D.C.
McMahan, E.M. and Rogers, K.L. (1994) *Interactive Oral History Interviewing* (LEA's Communication Series), Hove: Lawrence Erlbaum Associates.
McQuillan, M., ed. (2000) *The Narrative Reader*, London: Routledge.
Metz, Ch. (1982). *Psychoanalysis and Cinema: The Imaginary Signifier,* trans. C. Britton, A. Williams, B. Brewster and A. Guzzetti. London: Macmillan.
Meyerhoff, Miriam (2006) *Introducing Sociolinguistics*. London, New York: Routlegde.
Mitchell, C., Weber, S. and O'Reilly-Scanlon K., eds. (2005) *Just Who Do We Think We Are: Methodologies for Autobiography and Self-Study in Teaching*, New York: RoutldgeFalmer.
Miller, R. L. (2000) *Researching Life Stories and Family Histories*, London: Sage.
Mills, S. (1997) *Discourse*, London: The New Critical Idiom.
Nagy Sívó, Z. (1999) *Bukovina mit vétettem?*, Novi Sad: Forum.
Neisser, U. and Fivush, R. (2008) *The Remembering Self: Construction and Accuracy in the Self-Narrative* (Emory Symposia in Cognition Series. 6 Vol.), Cambridge: Cambridge University Press.
Nunan, D. (1993) *Introducing discourse analysis* (Penguin English Applied Lingusitics Series), London: Penguin Books.
Oakes, L. (2001) *Title Language and National Identity: Comparing France and Sweden*, (Impact, studies in language and society series 13), Amsterdam: John Benjamins.
Olney, J., ed. (1980) *Autobiography: Essays Theoretical and Critical*, Princeton: Princeton University Press.
Olney, J. (1998) *Memory & Narrative. The Weave of Life-Writing*, Chicago: The University of Chicago Press.
Onega, S. and Landa, J.A.G., eds. (1996) *Narratology: An Introduction* (Longman Critical Readers Series). London: Longman.
Organisation Board of the Coimbra Group Working Party for Folklore and European Ethnology, ed. (2001) *Migration, Minorities, Compensation: Issues of Cultural Identity in Europe*, Brussels: Coimbra Group.
Oszváth, I. (2007) 'A szórványosodás motívumai egy élettörténetben', in Balogh Balázs, Bodó Barna, Ilyés Zoltán, eds., *Regionális identitás, közösségépítés, szórványgondozás*, Budapest: Lucidus, 228-238.

Passerini, L., ed. (1992) *Memory and Totalitarianism* (International Yearbook of Oral History and Life Stories, Vol.3), Oxford: Oxford University Press.
Payne, M. and Schad, J., eds. (2003) *Life After Theory*, London: Continuum.
Perks, R. and Thomson, A., eds. (1998) *The Oral History Reader*, London: Routledge.
Peuquet, D. J. (2002) *Representations of Space and Time*, New York: Guilford Press.
Ricoeur, P. (1985) *Time and Narrative* (Vol.2), translated by Kathleen McLaughlin and David Pellauer, London: University of Chicago Press.
Ricoeur, P. (1988) *Time and Narrative* (Vol.3), translated by Kathleen Blamey and David Pellauer, London: University of Chicago Press.
Ricoeur, P. (2004) *Memory, History, Forgetting*, translated by Kathleen Blamey and David Pellauer, London: University of Chicago Press.
Pozsony, F. (2008) 'A moldvai csángók történeti emlékezete' in Papp, R., Szarka, L., eds., *Bennünk élő múltjaink. Történelmi tudat – kulturális emlékezet*, Zenta: Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, 79-94.
Riessman, C. K. (1993) *Narrative Analysis* (Qualitative Research Methods Series, Vol. 30), Newbury Park (CA): Sage Publications.
Riley, D. (2000) *The Words of Selves: Identification, Solidarity, Irony* (Atopia Series: philosophy, political theory, aesthetics), Stanford: Stanford University Press.
Robinson, D., Horrocks, C., Kelly, N. and Roberts, B., eds. (2004) *Narrative, Memory and Identity: Theoretical and Methodological Issues*, Huddersfield: University of Huddersfield Press.
Róbert, P. (2009) 'Az élettörténeti módszer' in Bögre Zsuzsanna, Bernáth Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához: olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 177-194.
Rowbotham, S. (1973) *Woman's Consciousness, Man's World*, Harmondsworth: Penguin Books.
Rubin, D.C., ed. (1986) *Autobiographical Memory*, Cambridge: Cambridge University Press.
Rubin, D.C., ed.(1999) *Remembering Our Past: Studies in Autobiographical Memory*, Cambridge: Cambridge University Press.
Rommon-Kenan, S. (2002) *Narrative Fiction: Contemporary Poetics*, 2nd ed., New York: Routledge.
Savić, [Filipović] Jelena (1996) *Code-switching. Theoretical and methodological issues*. Beograd: Filološki fakultet.
Savić, S. i Mitro, V., ur. (2006) *Vajdasági magyar nők élettörténetei*, Novi Sad: Futura.
Seitel, P. (1999) *The Powers of Genre: Interpreting Haya Oral Literature* (Oxford Studies in Anthropological Linguistics, Vol. 22). Oxford: Oxford University Press.
Sheldrake, P. (2001) *Spaces for the Sacred: Place, Memory, and Identity*, London: Johns Hopkins University Press.
Sizoo, E., ed.(1997) *Women's Lifeworlds: Women's Narratives on Shaping Their Realities*, London: Routledge.
Smith, S. and Watson, J., eds. (1992) *De/Colonizing the Subject: The Politics of Gender in Women's Autobiography*, Minneapolis: University of Minnesota Press.
Smith, S. and Watson, J., eds. (1998) *Women, Autobiography, Theory: A Reader* (Wisconsin Studies in American Autobiography). London: University of Wisconsin Press.
Swindells, J., ed. (1995) *The Uses of Autobiography* (Gender & Society: Feminist

Perspectives on The Past and Present Series), London: Taylor & Francis.
Szilányi, N. Zs. (2002) *Csángómagyar népballadák : összesítő válogatás Faragó József gondozásában, bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel*, Kolozsvár: Kriterion.
Szilágyi, M. (2009) 'A személyes paraszti tudás érvényessége' in Bögre Zsuzsanna, Bernáth Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához : olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 55-76.
Tannen, D. (ed.) (1982) *Spoken and Written Language : Exploring Orality and Literacy*. ABLEX Publishing Corporation.
Tobiassen, A.H. (1979) 'Az életrajzi módszer' in: Küllős, Imola ed., *Az életrajzi módszer alkalmazása és eredményei a néprajzban és az antropológiában*, Budapest: MTA Néprajzi Kutató Csoport, 75-84.
Tonkin, E. (1995) *Narrating Our Past: The Social Construction of Oral History* (Cambridge Studies in Oral and Literate Culture Series, No.22), new ed., Cambridge: Cambridge University Press.
Toolan, M.J. (2001) *Narrative: A Critical Linguistic Introduction*, 2nd ed., London: Routledge.
Turner, V. and Bruner, E., eds. (1986) *The Anthropology of Experience*, Urbana: University of Chicago Press.
The Personal Narratives Group, Joy W.B. [et al.], (1989) *Interpreting Women's Lives: Feminist Theory and Personal Narratives*, Bloomington: Indiana University Press.
Thompson, P. (1988) *The Voice of the Past: Oral History*, 2nd ed., Oxford: Oxford University Press.
Váradi, M.M. (2007) 'Strukturált interjú. Élethelyzetek, megélhetési stratégiák, faluképek' in Kovács Éva, ed., *Közösségtanulmány:módszertani jegyzet*, Budapest : Néprajzi Múzeum : PTE BTK Kommunikáció- és Médiatud. Tansz., 397-426.
Vučina Simović, I., Filipović, J. 2009. *Etnički identitet i zamena jezika u sefardskoj zajednici u Beogradu*. Beograd: Zavod za udžbenike.
Weinstein, A. (1981) *Fiction of the Self*, Princeton: Princeton University Press.
Weintraub, K. J. (1978) *The Value of the Individual: Self and Circumstance in Autobiography*, Chicago: The University of Chicago Press.
Wodak R., ed. (1997) *Gender and Discourse*, London: Sage Publications.
Zumthor, P. (1990) *Oral Poetry: An Introduction* (Theory and History of Literature, Vol. 70). Minneapolis: University of Minnesota Press.
Zakariás, I. (2008) 'Identifikációs narratívák Magyarországra áttelepült erdélyi diplomások élettörténeteiben', *Regio*, 19(3), 135-167.

Часописи

AETAS
Annual Review of Anthropology
Annual Review of Sociology
Anthropos
Assemblage
College English
Comparative Literature
Critical Inquiry

Discourse Analysis
Ethos
Frontiers: A Journal of Women Studies
History and Theory
Journal of Aesthetic Education
Journal of the History of Ideas
MELUS
Modern Language Notes
New Literary history
NOVEL: A Forum of Fiction
PMLA
Poetics Today
Psychological Inguiry
Regio
Signs
Social Research
Social Science History
SubStance
Társadalomkutatás
The English Journal
The Journal of Aesthetics and Art Criticism
The Modern Language Review
The Oral History Review
Twentieth Century Literature
Western Folklore

4. Циљеви истраживања

Циљ рада је да се уз примену релевантних наративних теорија са становишта аутобиограских наратива и употребе језика једне мањинске заједнице интердисциплинарно проучи нова теранска грађа, сакупљена путем интервјуа, и да се да допринос наративним и аутобиографским студијама, теорији сећања и теорији етницитета. Важност овог истраживања јесте и у указивању на мањинску заједницу са етничким корпусом који је у протеклим деценијама у сталном опадању услед бројних фактора као што су негативан прираштај, висок морталитет, исељавање и одмакло старење, али и поред опадања броја становништва, потомци миграната у наративима показују да су у сред просторно-временске промене остали доследни себи, сачували су сећања својих предака. У појединим заједницама се преносе етноцентрични наративи који су кључни за одржање идентитета. Важни догађаји о доласку из земље предака се рекреирају као приповедне шеме. Наративи о заједничком пореклу су структуре које функционишу на нивоу изнад личних наратива, а које преписују културалне обрасце и идентитете за дугорочан период, некад и за више стотина година, које приповедачи добијају већ уобличене, а помоћу којих могу испричати, тумачити, структуирати своја лична искуства, доживљаје, и тако изразити и ојачати свој идентитет.

Докторска дисертација „Усмене аутобиографије буковинских Мађара у Банату” има за циљ

да допринесе недовољној истражености мањинске заједнице секељског порекла, као и да укаже на значај квалитативних теренских истраживања које теже да укажу на могућности промене. Дисертација настоји да пружи нов приступ проучавању мањинске заједнице на начин на који до сада није била разматрана у литератури, указујући на спектар хетерогених приступа и дисциплина обједињујући научна знања из историје, антропологије, социолингвистике и наратологије, при чему се отварају нове могућности занимљивих будућих интерпретација и анализа.

5. Хипотезе

У раду се полази од хипотезе да је свака животна прича конструисана кроз аутобиографско сећање у наративној форми, што омогућава аналитички приступ уз коришћење наративних теорија (Bloom 2003; Zumthor 1990; Chanfrault-Duchet 2000; Farrell 1982; Labov, Waletzky [1967] 2003; Labov 1976, 1984). Аутобиографски жанр, било да је у писаном облику или усменом, увек представља форму креирану кроз разговор са самим собом, разговор са замишљеним или стварним Другим. У интервјуу, аутобиографска прича се конструише, поред осталог, у дијалогу наратора и истраживача, где питања истраживача покрећу и усмеравају нарацију, али нарацију ипак обликује и води махом наратор који је и аутобиографски субјект. Након интервјуа, аутобиографска прича пролази процес транскрипције.

Поставља се питање да ли се усмена аутобиографија може посматрати уз помоћ сличних аналитичних поступака као писана аутобиографија. Модерне теорије из наратологије и дискурс анализе показале су да су усмене и писане наративне форме у много чему сличне, и да је строга подела између њих вештачка (Chamberlain, Thompson 1998: 1; Farrell 1982: 90; Spivak 1999: 425; Tannen (ed.) 1982; Савић 1989). Аутобиографски жанр и животне приче могу се посматрати као „креативни нефикционални“ (Bloom 2003: 285) текстови што омогућава аналитички приступ (Zumthor 1990) уз коришћење теорије фикције. Сакупљени аутобиографски материјал открива „форму која се може идентификовати помоћу особених карактеристика и која представља специфичан дискурзивни и књижевни жанр: животну причу“ (Chanfrault-Duchet 1991: 79), где је евалуација заправо најважнији структурни део наратива (Линде 1993). Основна, водећа теоријска поставка у раду био би предлог да се дефиниција аутобиографије прошири на форму усмених историја, где се наратив обликује кроз транскрибовани интервју. Аутобиографија је животни наратив креиран кроз (лична и колективна) сећања, како свесна, тако и несвесна. Важан теоријски допринос рада био би испитивање односа аутобиографског жанра и етничког идентитета на релацији лично-колективно.

У раду ће се приказати начин на који се формира идентитет припадника мањинске групе буковинских Мађара у Војловици кроз праксу и искуство свакодневног живота у усменом аутобиографском наративном дискурсу. Такође ће се трагати за одговором на питање на који начин живот у мултикултуралној заједници утиче на констукцију сопственог и колективног етничког идентиета. Стално питање етничке мањине је несигурност очувања културног идентитета и језика предака у окружењу културне и језичке хегемоније већине (уп. Вучина, Филиповић 2009). У раду ће се приказати ставови у усменим аутобиографским исказима о очувању елемената аутентичности, језика и традиција секељских предака као основних вредности културног и етничког идентитета буковинских Мађара.

Основна поставка од које се полази јесте да је дијалошки карактер кључна одлика људског живота и да се кроз однос са Другим, међујезичким и међукултурним контактом,

дефинише идентитет. У вишејезичној средини током дужег периода долази до језичких и културних утицаја. Међујезички контакт, пак, води до тога да мањински говорници у свакодневној комуникацији користе наизменично и паралелно два или у неким случајевима више језика, или елемената другог језика. На основу прелиминарне анализе, у аутобиографским наративима буковинских Мађара издвајају се неке заједничке структурне одлике и теме, затим колективни наративи, као и прекључивање кодова током нарације. У раду би се стога применила наративна анализа с фокусом на интеракцију истраживача и информаната, структуру и организацију наративних елемената, анализу тема и наративних актера. Затим, би се приступило анализи неких карактеристичних колективних етничких наратива који искрсавају у аутобиографским причама.

6. Очекивани резултати

Аутобиографски наративи су одраз културног миљеа и колективног идентитета заједнице. Они приказују слику коју заједница има о себи. Сходно томе, посебна пажња у раду ће бити посвећена теми очувања елементата аутентичности, језика и традиција секељских предака као основних вредности културног и етничког идентитета "буковинских" Мађара у Војводини. У дисертацији ћемо указати на специфичност положаја мањинске заједнице буковинских Мађара, као и на интердисциплинарност приступа у истраживању, које обједињује знања из историје, антропологије, социолингвистике и наратологије.

У животним причама се често могу препознати заједничке црте и теме у којима се смењују аутобиографске приче и колективне приче о досељавању и пореклу заједнице, као и истицање важности традицијске културе и културног континуитета у формирању њиховог идентитета. Сходно томе, истаћи ћемо и дати кратак преглед културног наслеђа, обичаја и ритуала који се још у заједници одржавају, и оних који се губе, а опстају само у памћењу припадника заједнице. Показаћемо једну наизглед контрадикторну ситуацију у којој секељски дијалекат буковинских Мађара опстаје поред велике временско-просторне удаљеност од матичне земље и језика. У питању је време од сто тридесет година које конзервира језик предака, док с друге стране примећујемо и улазак у ново време које доноси нове промене у језик. Очекујемо да ће резултати истраживања показати да су језик и етницитет једни од доминантаних маркера идентитета који се испољавају кроз митове о Буковини, земљи предака, као и исказе о статусу припадника заједнице у покрајини.

Размотрили бисмо питање сећања и идентитета, као и обликовање личног и колективног сећања. Најпре ћемо размотрили теорију сећања и покушати одговорити на питање на који начин прошлост и сећања утичу на конструкцију идентитета. Показаћемо како се у аутобиографским наративима могу издвојити две врсте запамћеног садржаја. У прву групу би спадали садржаји који се односе на животну причу појединца, док би другу чинила сећања друштва и породице која се преносе на постгенерације. Овде говоримо о појмовима француског социолога Мориса Албваша: индивидуално и колективно сећање. Даље бисмо размотрили питање процеса обликовања личног и колективног идентитета. Показали бисмо да припадници етничке заједнице у својим аутобиографским наративима укључују и 'наслеђене' наративе када говоре о пореклу заједнице, о земљи предака, о досељавању. Можемо закључити да, будући да су концепти мит о заједничком пореклу, заједничко историјско сећање, 'завичај' (Smith, 1991: 21), једни од главних атрибута етничке заједнице, аутобиографски дискурс на тај начин добија форму колективног и утиче на формирање етничког идентитета припадника. Показаћемо како лични аутобиографски наративи припадника заједнице постају уједно и етнички, групни

наративи који се базирају на колективном сећању и деле исти наративни образац враћајући се на почетке у тежњи да одговоре на питања ‘ко смо’ и ‘одакле потичемо’. Закључујемо да наративи о пореклу доприносе формирању идентитета и потичу од дубоке унутрашње потребе за припадањем групи.

У аналитичком делу рада, као теоријско упориште, користићемо Лабовљев метод анализе наратива личног искуства, као и наратолошки модел француског теоретичара Жерара Женета. Указаћемо на дијалошки карактер у интерпретацији и обликовању наратива, где је улога истраживача важна у конструисању приче. У аналитичком делу бисмо покушали показати да је могуће применити анализу теорије фикције на усменим аутобиографским причама, те да их је могуће сагледати средствима књижевне теорије као продукте наративизације. У анализи долазимо да закључка да наратив није репрезентација објективне реалности, већ је само једна њена верзија, једна од многих могућих тачки гледишта. Наративи личног искуства су селектовани и реконструисани извештаји наратора који зависе од животног тренутка и од ситуације, те се њихово значење мења и формира у различитим временима и контекстима.

7. План рада_

Рад ће бити структуиран у шест поглавља.

У првом поглављу изложиће се уводна запажана у коме ће се описати предмет рада, основне претпоставке од којих се полази, циљеви и методе истраживања, као и преглед досадашњих истраживања.

У другом поглављу детаљно ће се описати метод теренског рада. Рад доноси оригиналну грађу с терена (уп. Maquire 2007). У теренском истраживању користиће се квалитативни аутобиографски интервју, а разговори ће се снимати на аудио-носаче. Изложиће се методолошке поставке интервјуа биографских наратива који је увео Фриц Шице (Fritz Schütze) 1970. године (Rosenthal 2004: 50). Интервјуи су, према томе, подељени на два дела:

а. Први део је подразумевао период главне нарације под иницијалним питањем без тематског фокуса и без истраживачевих потпитања и прекидања, осим паралингвистичких израза за исказивање пажње и интереса.

б. Други део је структуиран интервју који обухвата интерна питања у оквиру главне нарације и екстерна, која подарзумевају последњи стадијум интервјуа и обухватају теме које нису обухваћене главном нарацијом (Rosenthal 2004: 50–52).

У другом поглављу ће се, такође, изложити методе транскрипције. Усмени дискурс ће се транскрибовати и третирати као дијалошки наратив. Транскрипти који се користе у анализи на мађарском језику превешће се на српски.

У трећем поглављу планирано је да се одреди друштвено-историјски контекст у коме се формира мађарска говорна заједница. Ово поглавље би садржало одељке о историји досељавања Секеља у јужни Банат (села Војловица, Иваново и Скореновац), те о традицијској култури буковинских Секеља.

У четвртом поглављу изложиће се демографске карактеристике заједнице. Ово поглавље садржало би одељак о употреби језика у датој говорној средини. Даће се опис говорних варијетета мађарског језика, као и опис социолингвстичке ситуације буковинских Мађара (уп. Ammon et al. 2005; Meyerhoff 2006).

Пето поглавље би обухватило питање аутобиографског сећања. Важно питање је сагледавање разлике између индивидуалног и колективног сећања у теорији француског филозофа и социолога Мориса Албваша (Maurice Halbwachs), првог теоретичара који развија теорију сећања и нови начин размишљања о сећању као културној конструкцији.

Такође ће се посебно размотрити питање идентитета и раздвајање етничког и националног идентитета. Анализираће се карактеристични колективни етнички наративи који искрсавају у току аутобиографске нарације. У колективне етничке наративе се убрајају они наративи који дефинишу етнички идентитет групе која дели заједнички језик, територију, историју, обичаје, митове, као што је, на пример, наратив о пореклу буковинских Мађара и о досељавању у јужни Банат. Осветлиће се питање улоге коју колективни етнички наративи имају у једној аутобиографској причи, на примеру наратива порекла. Показаће се на који начин се формира идентитет кроз утицај различитости, а затим ће се у више детаља сагледати концепт 'другог'. Наратив је још једна засебна област која ће се размотрити, са посебним освртом на наративни идентитет. Издвојиће се наративи о пореклу као пример колективног наратива. Планирано је да се анализира дијалошка структура аутобиографских наратива, односно вишегласје у интеракцији информатор и истраживач, као и однос са замишљеном публиком (Bell 1984). Анализи би се приступило узимајући у обзир информанта као активног учесника у истраживачком процесу, као и различити контексти кроз које је потребно вршити интерпретацију имајући у виду да људска свест егзистира увек у односу на другу свест и да су „сви изрази оријентисани на одговор неког Другог и обликовани су контекстом у ком се јављају“ (Josselson 1995: 42). У петом поглављу ће се, такође, осврнути на кратак историјски развој аутобиографије као књижевног жанра. Приказао би се развој аутобиографског жанра, те указало на њено хибридно својство, на однос стварног и фикционалног. Узеће се у обзир уједно друштвени и културолошки аспекти аутобиографског жанра и прелаз ка жанру усмених животних прича.

У шестом поглављу ће се испитати два наративна приступа: метод наративне анализе изложеног у Лабовљевој теорији наратива личног искуства и наратолошки приступ према теорији Жерара Женета са примерима анализа. Детаљно ће се размотрити Лабовљева теорија наратива личног искуства у којој амерички лингвиста дефинише нарацију као методу казивања прошлих догађаја усклађивањем низа клауза са низом догађаја који су се одиграли. Лабов и Валецки (William Labov, Joshua Waletzky) истичу важност временске димензије приповедања. Наратив чине приповедне реченице које се састоје од временски условљених серијски распоређених реченица. Наративне реченице су оне које описују прошле догађаје истим редоследом у којем су се они десили, дакле временски су одређене и чине костур нарације. Зато, уколико дође до њихове измене долази и до промене изворног значења наратива. Лабов и Валецки истичу важност да низ наративних јединица одговара секвенци доживљених јединица, те дефинишу приповедни текст као усмену „методу рекапитулације прошлог доживљаја усклађивањем низа реченица с низом догађаја који су се заиста одиграли“ (Labov, Waletzky 1984: 50). Испитаће се феномен времена у наративном тексту и питање односа времена у тексту према појавном свету. Даће се преглед теорије нарације француског теоретичара Жерара Женета (Gerard Genette). Сагледаће се Женетови концепти приповедања: редослед, трајање, учесталост, начин (модус) и глас, са посебним освртом на појмове приповедни текст, прича и нарација. Размотриће се однос фикционалних и нефикционалних текстова, као и примена наративне анализе на различите видове наративног текста. На крају ће се изложити један од средстава анализе наратива и евокације прошлости и тренутка у истраживању – концепт *Nachträglichkeit*, концепт који подразумева реконструкцију догађаја у светлу онога што нисмо знали у датом тренутку, већ смо накнадно сазнали и враћање на прошле догађаје који се чине значајним из перспективе садашње свести „касним увиђањем“ (King 2000: 11-

22).
У седмом поглављу ће се дати закључак рада.

8. Методе истраживања

У раду ће се користити интердисциплинарни приступ у коме ће се спојити методе наративне анализе, лингвистичке антропологије, теорије етницитета и хунгарологије.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА: Моника Бала (Balla Mónika)

На основу наведених података о кандидатуи Комисија констатује да је кандидаткиња Моника Бала (Balla Mónika) подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области хунгарологије, наративне анализе, лингвистичке антропологије и теорије етницитета.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Марија Циндори-Шинковић, ред. проф. подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да прихвати извештај о подобности кандидата Моника Бала (Balla Mónika) и предложене теме докторске дисертације „Аутобиографски наративи буковинских Мађара у Банату.“, а да се за ментора именује проф. др Марија Циндори-Шинковић.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. _____
Проф. др Марија Циндори-Шинковић

2. _____
Проф. др Едита Андрић

3. _____
Др Марија Мандић

4. _____
Др Марко Чудић

У Броградu, 13. децембра 2016.